

WYROK

1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Terpiłowska

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2019 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S.A. w B.

przeciwko A. R.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 30 października 2018r., sygn. akt I C 1002/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od pozwanej A. R. na rzecz strony powodowej (...) S.A w B. dalszą kwotę 5.047,17 (pięć tysięcy czterdzieści siedem 17/100) zł z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 14 marca 2018r. do dnia zapłaty (pkt. I) oraz dalszą kwotę 1.507 zł tytułem kosztów procesu (pkt II);

II. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej 1.150 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy ustalił dodatkowo następujący stan faktyczny:

Pozwana począwszy od dnia 31 grudnia 2016r. spłacała zadłużenie z przekroczeniem umownego terminu wymagalności poszczególnych rat. Strona pozwana w tym zakresie naliczała odsetki umowne - od każdego przeterminowanego zadłużenia i na dzień wypowiedzenia umowy odsetki w tym zakresie wyniosły kwotę 22,17 zł.

Dowód: odsetkiienne, k: (...)

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja pozostawała uzasadniona.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo dokonał ustaleń faktycznych w sprawie i Sąd Okręgowy te ustalenia przyjmuje w całości za własne. Ustalenia faktyczne zostały uzupełnione o okoliczności wynikające z przeprowadzonego przed Sądem pierwszej instancji postępowania dowodowego.

Sąd pierwszej instancji dokonał natomiast błędnej oceny prawnej poprawnie ustalonego stanu faktycznego.

Sąd drugiej instancji nie przeprowadzał postępowania dowodowego w związku z powyższym w oparciu o treść art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie zawiera jedynie wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku.

Sąd pierwszej instancji błędnie ocenił, iż wynagrodzenie prowizyjne nie zostało uzgodnione indywidualnie a zapisy umowy w tym zakresie kształtują prawa i obowiązki pozwanej w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają jej interesy. W sprawie nie było podstaw do uznania, iż zapisy odnoszące się do wynagrodzenia prowizyjnego stanowią klauzulę abuzywną.

W przedmiotowej sprawie Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że strony zawarły umowę pożyczki gotówkowej nr (...), a zawarta umowa jest kredytem konsumenckim w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim. Całkowita kwota pożyczki wyniosła 5.250 zł, opłata przygotowawcza stanowiła kwotę 129 zł, koszt wynagrodzenia prowizyjnego określono na kwotę 4.191 zł. Dodatkowo pozwana została obciążona kwotą 900 zł tytułem wybranego przez siebie „Twojego pakietu”. Pożyczkę oprocentowano w wysokości (...)w skali roku, a jej całkowity koszt ustalono na kwotę 11.304 zł.

Sąd Okręgowy wskazuje, iż na podstawie nowelizacji ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim ustawą z dnia 5 sierpnia 2015r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015.1357) wprowadzono przepisy art. 36a-36d. Zmiana ustawy obowiązuje w tym zakresie od dnia 11 marca 2016r. Z uzasadnienia projektu powyższej ustawy wynika, że celem ustawodawcy pozostawało ograniczenie możliwości pobierania nadmiernych opłat, prowizji i odsetek w umowach pożyczek i kredytów (www.sejm.gov.pl, uzasadnienie projektu, nr druku 3460). Ustawodawca przyjął, że dotychczasowe przepisy, w tym odwołanie zawarte w umowie o kredyt konsumencki do przepisu art. 359 § 2¹ k.c. nie jest wystarczające. Regulacja wprowadzanych art. 36a-36d ustawy o kredycie konsumenckim, zawierająca limity kosztów kredytu, była przedmiotem szczegółowej analizy ustawodawcy, który przyjął, iż w zależności od okresu, na który umowa została zawarta, całkowity koszt kredytu z wyłączeniem odsetek nie będzie mógł przekroczyć 55 % w skali jednego roku, 85% w skali dwóch lat i dalej 100 % niezależnie od okresu kredytowania.

Limity pozaodsetkowych kosztów kredytu określone przepisami art. 36a ust. 1-2 cyt. ustawy mają zastosowanie do umów zawartych po(...) Umowa pożyczki nr (...) między stronami przedmiotowego postępowania została zawarta po tej dacie tj. w dniu 30 sierpnia 2016r. na okres 36 miesięcy. Maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu oblicza się według wzoru określonego w przepisie art. 36a ust. 1 ukk. P. koszty kredytu obejmują wszystkie koszty, które konsument ponosi w związku z umową o kredyt konsumencki, z wyłączeniem odsetek, w tym w szczególności prowizje i opłaty.

Z umowy pożyczki nr (...) z dnia (...). wynika, że (...) S.A. z siedzibą w B. udzieliła pozwanej, A. R., pożyczkę w kwocie 5.250 zł, zaś pozaodsetkowe koszty kredytu wynoszą kwotę 5.220 zł, na co składają się: opłata przygotowawcza w wysokości 129 zł, wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 4.191 zł, oraz wynagrodzenie przyznane na wniosek pozwanej (...) w wysokości 900 zł.

W tej sytuacji niezasadne pozostaje stanowisko Sądu pierwszej instancji, że podpisana przez pozwaną umowa zawiera tzw. klauzule abuzywne dotyczące wysokości wynagrodzenia prowizyjnego. Dochodzona przez stronę powodową kwota tytułem pozaodsetkowych kosztów kredytu nie przekracza limitu określonego według wzoru z art. 36a ust. 1 ukk. Przywołany przepis art. 36a cyt. ustawy, w kontekście uzasadnienia projektu ustawy, wskazuje na dopuszczalną wysokość limitu kosztów kredytu, która w umowie nie została przekroczona. Zatem, oprócz niespłaconej kwoty kapitału pożyczki i odsetek, strona powodowa mogła domagać się od pozwanej dodatkowo pozaodsetkowych kosztów pożyczki, które nie przekraczają limitów określonych w art. 36a ust. 1-2 cyt. ustawy.

Nietrafne jest również stanowisko Sądu pierwszej instancji dotyczące nieczytelności i wprowadzania w błąd konsumenta poprzez stosowanie zapisów umowy: „całkowita kwota pożyczki”, „całkowity koszt pożyczki”, „całkowita kwota do zapłaty”, bowiem odpowiadają one terminologii użytej w ustawie o kredycie konsumenckim. Postanowienia dotyczące świadczeń głównych stron umowy pożyczki z dnia 30 sierpnia 2016r., w szczególności co do wysokości kosztów udzielonej pożyczki, zostały określone jednoznacznie i w sposób niebudzący wątpliwości. Nie ma podstaw do

przyjęcia, iż nie zostały uzgodnione z pozwaną. Pozwana była o nich informowana przy zawieraniu umowy, zostały one szczegółowo i jasno wskazane na pierwszej stronie umowy, którą to stronę pozwana odrębnie podpisała.

Nie znajduje zatem podstaw stanowisko Sądu pierwszej instancji uznającego, iż do zapłaty pozostaje jedynie kwota udzielonej i pozostałej do zapłaty całkowitej kwoty pożyczki. Brak jest również podstaw do uznania, iż niezasadnie są dochodzone odsetki. Należy zaznaczyć, iż o ile Sąd pierwszej instancji wskazywał, z jakich powodów uznał pozaodsetkowe koszty kredytu za nieuzasadnione, to już nie odniósł się do braku uwzględnienia żądania w zakresie dochodzonych przez stronę pozwaną odsetek. Odsetki umowne zostały określone w umowie w wysokości (...) w skali roku i kwotowo zostały ujęte w umowie (część B i pkt 1.2 umowy). Zgodnie z harmonogramem i informacją o wysokości dokonanych spłat (pismo strony powodowej z dnia 11.10.2018r., k: (...)) w chwili wypowiedzenia umowy do spłaty pozostało jeszcze 20 rat zawierających kapitał, pozaodsetkowe koszty kredytu i odsetki umowne. Umowa stron w pkt 4.1 przewidywała, iż w sytuacji gdy pożyczkobiorca w terminie nie spłaci poszczególnych rat lub ich części lub inne kwoty związanej z umową, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym. Od każdego zadłużenia przeterminowanego pożyczkodawca był uprawniony do naliczania odsetek za opóźnienie w wysokości rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego równiej stopie odsetek maksymalnych za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2⁽¹⁾ k.c.

Wszystkie podstawy roszczenia strony pozwanej zostały zatem szczegółowo wykazane w toku procesu. Strona pozwana dochodziła przeterminowanego zadłużenia wynikającego z umowy i stanowiącego różnicę pomiędzy całkowitą kwotą do zapłaty wynikającą z umowy - 11.304,00 zł (obejmującą pozaodsetkowe koszty umowy i odsetki umowne) oraz kwotą 22,17 zł (tytułem odsetek umownych od przeterminowanego zadłużenia na dzień wypowiedzenia umowy) a kwotą spłaconą przez pozwaną (4.402 zł). Zarzuty zatem podnoszone w toku procesu przez pozwaną nie znajdują uzasadnienia.

Nie ma podstaw również do przyjęcia, iż pozwana rzeczywiście próbowała skorzystać z uprawnień przysługujących w ramach usługi ustalonej umową „(...)”. Okoliczność powyższa nie została wykazana w toku procesu i należy zaznaczyć, iż sprzeciw nie zawiera wskazania, w jakich okolicznościach miało dojść do nienależytego wykonania umowy w tym zakresie przez stronę pozwaną. Na podstawie treści sprzeciwu i wiążącej strony umowy nie wiadomo na jaką umowę ubezpieczenia powołuje się pozwana.

Pozwana na podstawie wiążącej strony umowy obowiązana jest zatem do zwrotu udzielonej pożyczki wraz z pozaodsetkowymi kosztami jej zawarcia i odsetkami (art. 720 k.c.).

Mając powyższe na uwadze apelacja strony powodowej podlegała uwzględnieniu w całości a zmiana zaskarżonego wyroku sprowadza się do zasądzenia dalszej kwoty, ponad już zasądzoną zaskarżonym wyrokiem - na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. obciążając obowiązkiem poniesienia kosztów procesu stronę ostatecznie przegrywającą proces w całości – pozwaną. Strona powodowa wygrała proces w całości – poniosła koszty w łącznej wysokości 2.067 zł (w tym 250 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i kwotę 1.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego - na podstawie § 2 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokatów z dnia 22 października 2015r. - Dz.U.2015.1800 ze zm.). Sąd pierwszej instancji zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 560 zł tytułem kosztów procesu – stąd zasądzona została dalsza kwota 1.507 zł (2.067 zł – 560 zł).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. obciążając obowiązkiem ich poniesienia stronę przegrywającą to postępowanie – pozwaną. Zasądzona została od pozwanej na rzecz strony powodowej kwota 1.150 zł (w tym kwota 250 zł tytułem opłaty od apelacji i kwota 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego - na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 cyt. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokatów).